

Analiza potreba za obukom u 2016.

„Kada čovjeka educiraš, ti mu daješ samopouzdanje“

Amira Mašović, sekretar Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica

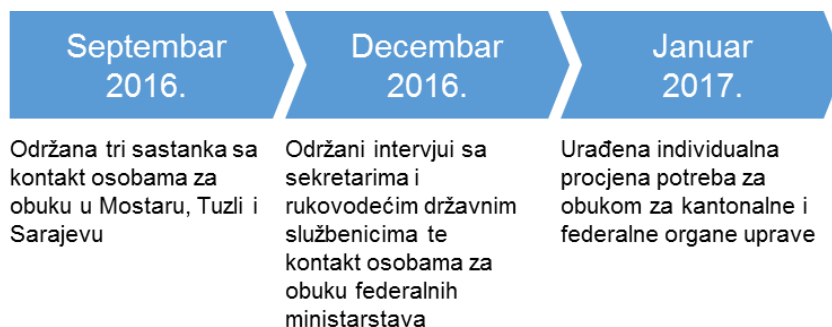
Sarajevo, januar 2017. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. ANALIZA POTREBA ZA OBUKOM-INDIVIDULANI PRISTUP	3
3. ANALIZA POTREBA ZA OBUKOM-SEKTORSKI PRISTUP	4
4. ZAKLJUČCI	6
PRILOG 1 - LISTA INTERVJUIRANIH OSOBA:	7

1. Uvod

U 2016. godini Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine pristupila je procjeni potreba za obukom uključujući „bottom-up“ i „top-down“ pristup (Slika 1). „Bottom-up“ pristup podrazumijeva procjenu potreba za obukom individualaca-slужbenika i namještenika- koji imaju potrebu za stručnim usavršavanjem i unapređenjem određenih kompetencija. „Top -down“ pristup u ovom izvještaju osigurava sektorsku procjenu potreba za obukom u formi intervjua sa sekretarima organa državne uprave, rukovodećim državnim službenicima i kontakt osobama za obuku. U izvještajnom periodu, analiza potreba za obukom-sektorski pristup realizirana je za samo za federalna ministarstva. Detaljna analiza potreba za obukom kantonalnih organa uprave nije obuhvaćena ovim izvještajem, s napomenom da je ova ciljna grupa obuhvaćena u dijelu koji se odnosi na zajedničke ili podijeljene nadležnosti te za opće oblike stručnog usavršavanja.

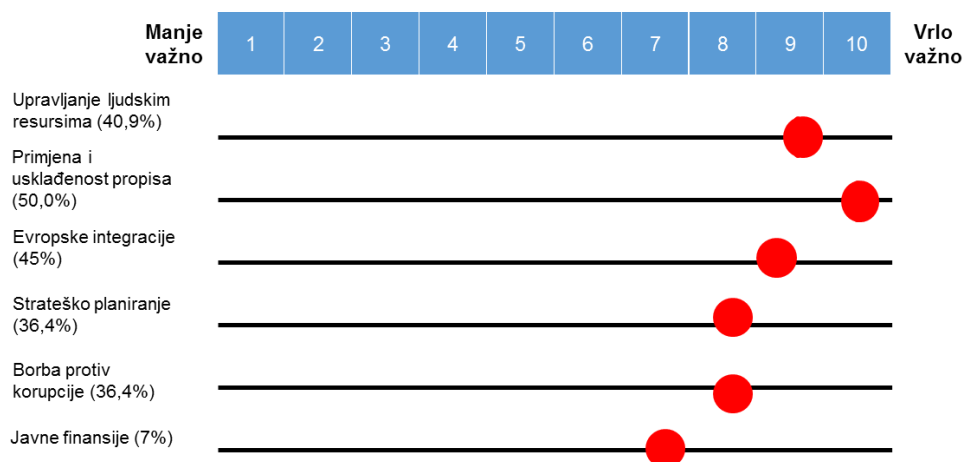
Slika 1- Proces i vremenski okvir analize potreba za obukom

2. Analiza potreba za obukom-individualni pristup

„Bottom-up pristup“ realiziran je na način da su konsultovane kontakt osobe za obuku u kantonalnim i federalnim organima uprave¹, te su održani jednodnevni sastanci² u cilju identifikacije stvarnih potreba. U određenoj mjeri, a na osnovu povratne informacije od kontakt osoba za obuku, potrebe za stručnim usavršavanjem su identifikovane i prikazane su na slici 2, u okviru sljedećih oblasti :

¹ Kontakt osobama za obukama prosljeđen je upitnik koji omogućava elektronsko dostavljanje odgovora (survemonkey analiza)

² Tuzla, 27.9; Sarajevo, 28.9; Mostar 29.9.2016. godine

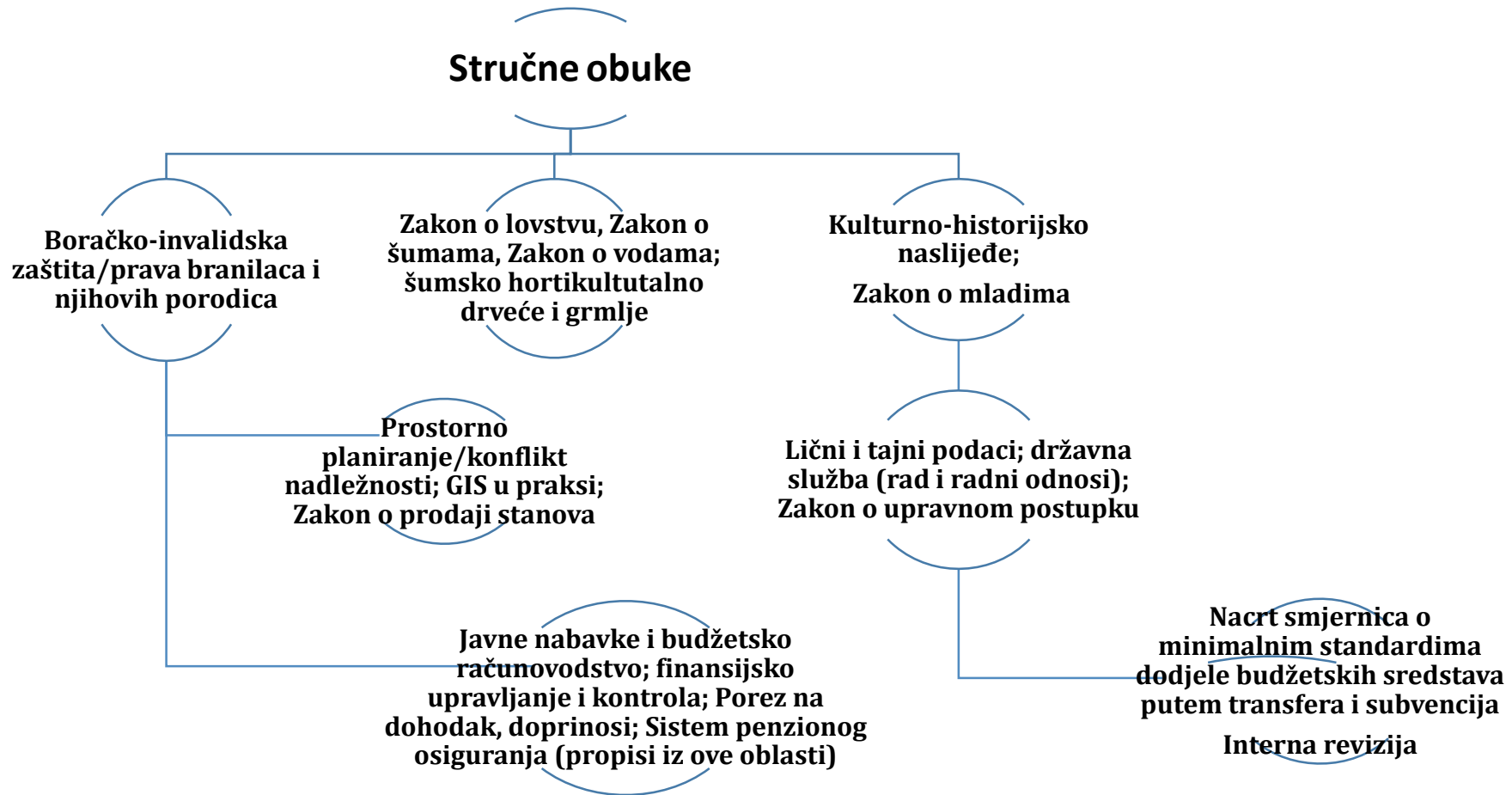
Slika 2: Izvor /anketa Agencije

Na pitanje koliko su obuke koje je Agencija realizirala u 2016. godini uticala na unapređenje vještina i znanja, od ukupnog broja, 63.64% odgovorilo je da je bilo određenog uticaja, 27.7% da su značajno uticale i 9.9% da nije bilo posebnog uticaja. Nadalje, 90.9% ispitanika je odgovorilo da je pohađalo obuku **samoinicijativno**, ne na prijedlog neposrednog rukovoditelja, što ukazuje na slabu povezanost funkcija ocjenjivanja i stručnog usavršavanja u državnoj upravi. Imajući u obzir da je Agencija u 2015. godini uspostavila *self-paced*³ programe učenja na daljinu, kroz upitnik je zatražena i povratna informacija o svrsishodnosti ovog alata. Većina ispitanika (66.7%) smatra da ovaj alat još nije zaživio u praksi i da je neophodno daljnje unapređenje u njegovoj primjeni. Štaviše, samo je 4,2% ispitanika potvrdilo da preferira ovaj metod stručnog usavršavanja, dok 54.2% ukazuje da je metodološki pristup „predavanja sa praktičnim primjerima“ primjenljivije u cilju stvaranja mreže praktičara iz raznih oblasti koje se odnose na poslovne procese unutar državne uprave.

3. Analiza potreba za obukom-sektorski pristup

Sektorski pristup realiziran je za federalna ministarstva Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, a sve u cilju razrade programa obuke za 2017. godinu u skladu sa stvarnim potrebama organa državne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine. Od ukupnog broja ministarstava, 75% je uzelo učešće (popis u prilogu) i identificiralo probleme i nedostatke u upravi koji bi mogli biti prevaziđeni sa nekim od oblika stručnog usavršavanja. Od ukupnog broja ispitanika, njih 87% je ukazalo da u praksi postoje problemi u primjeni propisa te da je za sve službenike neophodno osmisliti sadržajan program obuke koji bi obuhvatio više tema kojima se bliže uređuju nomotehnička pravila. Nadalje, istaknut je problem nedovoljnog broja uposlenika, te nepostojanje komunikacije među uposlenicima. Podijeljena nadležnost u određenim oblastima, također se smatra problemom za iniciranje i poduzimanje određenih aktivnosti. U nastavku teksta prikazan je **grafikon o potrebama za stručnom obukom**:

³ Učenje na daljinu, uz korištenje interneta

Predstavnici federalnih ministarstava su istakli značaj općih obuka, odnosno tematski sadržaj koji je zajednički za sve organe uprave a odnosi se na oblast upravljanja ljudskim resursima, strateško planiranje, kancelarijsko poslovanje i komuniciranje.

Lista prioriternih tema u nastavku teksta:

1	Borba protiv korupcije: Osnove o korupciji, izrada planova integriteta
2.	Nomotehnika: Procjena uticaja propisa, učešće zainteresirane javnosti u postupku izrade propisa; pravila i postupci za izradu akata
3.	Vertikalna i horizontalna komunikacija; razvoj interpesonalnih vještina, asertivna komunikacija
4.	Sloboda pristupa informacijama
5.	Osnove o poslovnim procesima u državnoj službi
6.	Engleski jezik
7.	Upravljanje ljudskim resursima: Ocjenjivanje državnih službenika, disciplinski postupak, kadrovsko planiranje, usavršavanje trenerskih vještina i znanja; etički kodeks za zdržavne službenike
8.	Poslovi protokola
9.	Strateško planiranje; evaluacija i procjena uticaja strateških dokumenata i projekata ; razvojno planiranje
10.	E-uprava
11.	Vještine rukovođenja i motivacija uposlenih
12.	Upravljanje kompetencijama i odabir kadrova u državnoj službi
13.	Mobing na radnom mjestu

4. Zaključci

- Priprema programa obuke za 2017. godine u skladu sa navedenim prioritetima
- Razmotriti mogućnost uvođenja „mentorstva“ i „in-house“ edukacije za potrebe pojedinačnih institucija
- Posebno organizovati program edukacije za novouposlene državne službenike
- Posebno organizovati program obuke za rukovodeće državne službenike

Prilog 1 - Lista intervjuiranih osoba:

NAZIV MINISTARSTVA	DATUM, MJESTO, VREMENSKI RASPORED	IME I PREZIME LIČA KOJA SU UZELA UČEŠĆE U INTERVJU
Srijeda, 14.12.2016.		
FEDERALNO MINISTARSTVO RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA	14.12.2016. od 10,00-11,00 Alipašina 41	Amira Mašović, sekretar Neira Hot Biloš, kontakt osoba za obuku i stručni savjetnik za normativno-pravne poslove
FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJE BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA	14.12.2016. od 11,15-12,15 Alipašina 41	Jasmina Avdić, kontakt osoba za obuku i šef Odsjeka za normativno-pravne poslove
Četvrtak, 15.12.2016.		
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA	15.12.2016. od 12,00-13,00 h Mehmeda Spahe 5	Lejla Smailbegović i Damir Morić-Odjeljenje za ekonomsko-finansijske i opće poslove
Ponedjeljak, 19.12.2016.		
FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA	19.12.2016. od 09,00 -10,00 Titova 9	Adisa Mehić, kontakt osoba za obuku i šef Odsjeka za normativno-pravne poslove
FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE	19.12.2016. od 10,30 -11,30 Valtera Perića 7	Enver Išerić, direktor Zavoda za javnu upravu
FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA	19.12.2016. od 12,00 -13,00 Obala Maka Dizdara 2,	Munevera Bećirović, sekretar Dženana Prcanović, kontakt osoba za obuku i stručni savjetnik za normativno-pravne poslove
Utorak, 20.12.2016.		
FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA	20.12.2016. od 09,00-10,00h Marka Marulića 2	Adnan Efendić, sekretar Hamid Suljović, šef Odsjeka za pravne poslove
FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA	20.12.2016. od 11,30-12,30h Marka Marulića 2	Meliha Gigić, kontakt osoba za obuku i stručni savjetnik za normativno-pravne poslove
FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE	20.12.2016. od 13,00-14,00h Marka Marulića 2	Mirela Talović, stručni savjetnik
NAKNADNI INTERVJUI		
FEDERALNO MINISTRSTVO TRGOVINE	Mail komunikacija	Aida Salčin, kontakt osoba za obuku
FEDERALNO MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJE	Mail komunikacija	Kontakt osoba za obuku
FEDERALNI ZAVOD ZA PROGRAMIRANJE RAZVOJA	26.12.2016.	Nijaz Avdukić i Rijad Kovač, pomoćnik direktora